

ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ ЧЕРЕЗ УЧАСТЬ У СТУДЕНТСЬКОМУ САМОВРЯДУВАННЯ

**ГОЛУБЄВ Володимир, здобувач вищої освіти
спеціальність 141 Електроенергетика, електротехніка та
електромеханіка
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: У статті розглядається роль студентського самоврядування та національно-патріотичного виховання у формуванні активної громадянської позиції студентської молоді. Студентське самоврядування виступає важливою складовою процесу демократичної освіти, забезпечуючи студентам можливість набутти практичний досвід участі у громадських і політичних процесах, що сприяє розвитку відповідальності, лідерських якостей та навичок командної роботи. Також аналізується національно-патріотичне виховання як пріоритетна складова освітнього процесу в Миколаївському національному аграрному університеті, що спрямоване на виховання патріотичних цінностей, зміцнення національної ідентичності та формування громадянської свідомості студентів. Особливу увагу приділено ролі цього виховання в інтеграції молоді у соціально-політичне життя країни та формуванні її активної участі у суспільно корисній діяльності.

Ключові слова: самоврядування, громадянська позиція, суспільні процеси, патріотичний світогляд

Студентське самоврядування є важливою ланкою в процесі становлення молоді як активних громадян. Воно формує простір для практичного засвоєння основ демократії, що сприяє формуванню відповідальної громадянської позиції. Крім того, воно відкриває двері до участі в діяльності громадських організацій, громадянських рухів та співпраці з органами державного управління [1].

Національно-патріотичне виховання відіграє важливу роль у системі освіти Миколаївського національного аграрного університету, будучи одним із основних пріоритетів у формуванні громадянської свідомості здобувачів вищої освіти. Цей процес є невід'ємною складовою всебічного розвитку особистості, спрямований на виховання у молоді патріотичних цінностей, відповідального ставлення до суспільства та держави, сприяючи зміцненню національної ідентичності та формуванню активної громадянської позиції, що є важливим чинником успішної інтеграції майбутніх фахівців у соціально-політичне життя країни.

Національно-патріотичне виховання є інструментом громадянського виховання, що здійснюється через формування знань, що відображають підґрунтя патріотичного виховання студентської молоді, свідомого ставлення

до патріотичної діяльності, любові до Батьківщини і народу, загальнолюдських моральних цінностей та високої педагогічної культури, поваги до історичного минулого українського народу та його мови, духовних цінностей, формування активної життєвої позиції до суспільно корисної діяльності; взаєморозуміння та поваги до інших націй і народів та ін. [2].

Студентське самоврядування є важливим інструментом формування у молоді відповідальності за суспільні процеси. Участь здобувачів вищої освіти у прийнятті колективних рішень та діяльності студентських організацій сприяє розвитку їхнього розуміння демократичних принципів. Завдяки участі у діяльності органів студентського самоврядування молодь набує навички лідерства, управління, командної роботи та ефективної комунікації.

Крім того, студентські організації активно співпрацюють з місцевими та міжнародними громадськими організаціями, що надає молоді можливостей долучення до соціально важливих ініціатив та участі у вирішенні актуальних суспільних питань. Такі взаємодії надають здобувачам вищої освіти можливості участі у тематичних конференціях, семінарах та тренінгах, під час участі у яких вони комунікують із лідерами та представниками влади, що сприяє розвитку їхнього громадянського потенціалу і активної позиції в суспільстві.

Участь у студентському самоврядуванні надає студентській молоді цінний досвід співпраці з місцевими та регіональними органами влади. Здобувачі вищої освіти залучаються до круглих столів, публічних слухань, форумів та інших заходів за участю представників місцевих рад, обласних адміністрацій і навіть урядових структур. Це дозволяє їм не лише впливати на ухвалення рішень на місцевому рівні, але й набувати важливих навичок громадянської участі у державній політиці.

Органи студентського самоврядування можуть ініціювати й організовувати соціально значущі проекти та заходи, з-поміж яких: волонтерські акції та соціальні кампанії, а також співпраця з іншими громадськими рухами, що сприяє зміцненню активного громадянського суспільства та залученню молоді до процесів демократичного розвитку.

Беручи участь у студентському самоврядуванні, студентська молодь отримує можливість безпосередньо знайомитися з реальними політичними та управлінськими процесами. Такий досвід розвиває в них критичне мислення, допомагає глибше усвідомити роль громадських ініціатив у суспільстві, а також розуміти, як вони можуть впливати на політичні процеси через участь у виборах, громадських обговореннях і консультаціях.

Однією з найважливіших складових діяльності студентського самоврядування у військових умовах стала організація та координація волонтерських ініціатив. Студенти активно долучаються до збору гуманітарної допомоги, речей першої необхідності для військових та цивільних, організації пунктів тимчасового проживання для біженців, а також до інформаційної підтримки, включаючи роботу в медіа та допомогу у поширенні правдивої інформації.

Військовий стан піднімає рівень патріотизму та національної свідомості. За підтримки адміністрації університету студентське самоврядування організовує заходи з патріотичного виховання, проводить тематичні зустрічі, меморіальні акції та заходи, спрямовані на підтримку національної ідентичності. Такі заходи підсилюють відчуття єдності та мобілізують студентів до активної участі у відновленні країни.

Залучення здобувачів вищої освіти до громадянських рухів, громадських організацій та співпраця з органами управління через студентське самоврядування є ключовим етапом формування активної громадянської позиції. Вони отримують цінний досвід управління, участі в демократичних процесах та впливу на суспільні зміни, що сприяє становленню демократичного та відповідального суспільства.

Діяльність студентського самоврядування в умовах військового стану змінюється, набуваючи нового змісту та значення. Студенти стають активними учасниками як у захисті своїх прав та інтересів, так і у вирішенні загальнонаціональних проблем. Крім того, самоврядування перетворюється на важливий інструмент соціальної мобілізації, волонтерської діяльності та

підтримки освітнього процесу, що сприяє формуванню згуртованого та активного молодіжного середовища, здатного відповідати на виклики війни.

Література:

1. Роль та значення студентського самоврядування в закладах вищої освіти. URL: <https://consultant.net.ua/consultant-article/1687> (дата звернення: 24.09.2024).

2. Роль та значення студентського самоврядування в закладах вищої освіти. URL: <https://consultant.net.ua/consultant-article/1687> (дата звернення: 24.09.2024).

Abstract: The article examines the role of student self-government and national-patriotic education in the formation of an active civic position of student youth. Student self-government is an important component of the process of democratic education, providing students with the opportunity to gain practical experience of participation in public and political processes, which contributes to the development of responsibility, leadership qualities and teamwork skills.

National-patriotic education is also analyzed as a priority component of the educational process at the Mykolaiv National Agrarian University, which is aimed at educating patriotic values, strengthening national identity and forming the civic consciousness of students. Particular attention is paid to the role of this education in the integration of youth into the socio-political life of the country and the formation of their active participation in socially useful activities.

Key words: self-government, civic position, social processes, patriotic outlook.

*Науковий керівник – ШАРАТА Наталія,
докторка педагогічних наук, професорка кафедри українознавства,
проректорка із науково-педагогічної та виховної роботи
і підвищення кваліфікації,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*